

בס"ד

היה היה דבר השם ביד הבעל שם, אחד היה ומהקדמונים לא קם במוחו, ואהרין לעפר מי יקום

ספר בעל שם טוב המבואר

מאת איש אלקי

המפורסם בכל קצוי ארץ וים רחוקים
בהיד הוא בשחקים, איש אשר רוח בו
נר ישראל פטיש החזק עמוד הימיני

מהור"ר ישראל בעל שם טוב וצלה"ה

(לשון המגיד הק' מקאנונין זי"ע בהסכמתו לס' דגל מחנה אפרים)

בו נקבצו "ספר הבעל שם טוב" הנדפס זה מכבר
עם עוד הרבה מאמרים מאת מרגא הבעש"ט הק' זי"ע
מלוקט מתוך ספרי תלמידיו הק' זי"ע
ונסדר לפי ערכים וענינים

מחובר לטהור הוספות וביאורים
הארות מחכימות להבין ולהשכל
ולקרב את דבריו הקדושים אל לב האדם

בתחילת שער כל ערך יבוא מבוא קצר ערוך בשפה ברורה
לבאר בלשון קל וקצר השוה לכל נפש
מושגים נשגבים ומופשטים לקרב אל השכל מקחו של צדיק

ערוך מחדש ומתוקן בס"ד ע"י
מכון 'זכרון אברהם'
בפרוס הילולא קדישא תשפ"ג

נערך ויוצא לאור
ע"י מכון זכרון אברהם

הרב יוסף דוב לאנדא
נשיא המכון

הרב יעקב שמועון הידש
יו"ד

©
כל הזכויות שמורות
למכון זכרון אברהם
mechonzicronavruhom@gmail.com

בספר זה
הושקעו הון רב ויגיעה רבה
לכן ע"פ דין תורה
ולהבדיל ע"פ חוקי כל המדינות
אוסרים אנו בכל תוקף
שלא להעתיק מזה הספר
לא כולו ולא מקצתו ולא שום דבר
וב"ש למסחר לא מגוף הספר
ולא משום הוספה

רשמי תלמידי אשכול

בקול תרועות וחדוה
נמלא שפתותינו דינה, קדם בני יקירי
אשרי לו שבכה, ליטול חלק ונחלה
בהעמדת קרן אורה על תילה
הוא הגבר הוקם עול, נודע בצדקת פזונו, מכבד ה' מוזנו
הלא הוא מכובדינו הנעלה שמו מפארים
הרבני הנגיד המפואר לשם ולתהילה

מוה"ר יואל לאנדא הי"ו

מגזע אראלים בן אחד בן להמגיד הקדוש מזלאטשוב זי"ע

זו"ו מרת רחל לאה תחי'

חצובה שמו במפעל הגדול והנקדש, אשר נועד להפיץ ולהאיר לארץ ולדרים, ניצוצי יקוד רשפי אש,
מעין החסידות גילוי סוד נסתרים, תורת מרנא האלוקי כתר כל הכתרים, אור שבעת הימים

אדונינו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע

לארפסי אירא ברוב פאר וחדר, לזכות את הרבים בחיבורא קדושתא להפיץ מעינות החכמה אשר בדין יפקון מן גלותא

לזכות ולכבוד בנו-נבדי המופלג הבחור החשוב והשקדן

כמד אליהו הי"ו

נכד אור שבעת הימים רבינו הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עליהם ועל כל ישראל אמן
אשרי חלקו וחבלו, לשמו נאווה תהילה, לשית לראשו עטרה, בתואר הנכבד והמורום

פטרון ספר הקדוש בעל שם טוב ברוב פאר וחדר עם מ"מ האדות והעדות
"מהדורת לאנדא"

זכות זקנם הקדוש והנודא, מרנא הבעש"ט הקדוש, יעמוד להם ולכל יוצ"ח למשמרת עולמים
ויקפז לשמם הברכה המשולשת

בני ברזכי - זרע ברך ה' בנים ובני בנים פוסעים בארחות צדיקים יראים ושלמים
חיי אריכי - חיים של אושר ועושר כל הימים מתוך מנוחת הדעת ובראיות גופא
מזוני רווחי - בכל דרכיו יצליח ובכל אשר יפנה ירויח ואין למו מכשול עדי עד

המברכים בשפתי דננות, איך אזהבך

יוסף דוב לאנדא

מכון זכרון אברהם

RABBI SHRAGA HAGER
1248 FIFTY-THIRD STREET
BROOKLYN, NEW YORK 11219
718 851-2266

שרגא פיינוויש האגער
בן הרה"צ מקאסוב
דומ"ץ קהל תורת חיים וויזניץ

בס"ד

יום ה' לס' וישב, תשפ"ג לפ"ק

תלי"ת עדים אנו לאחרונה להביקוש והצמאון הגדול בין הני צעירי הצאן ואברכים יקרים המשתוקקים לקרבת אלוקים לעלות ולהתעלות במעלות התורה והעבודה לקרב לבבותיהם ליישב דעותיהם וליישר אורחות חייהם אל שביל העבודה הנאמנה והצרופה במסילה העולה בית אל באור תורת מרן אור שבעת הימים הבשע"ט הקדוש זי"ע, אבל דא עקא שדבריו הק' עשירים המה במקום אחד ועניים במקום אחר, וגם לרבות שאינם מסודרים בסדר מסודר וגם חסר להלומדים הביאור בדבריו הק' עפ"י מה שמסרו לנו רבותינו הקדושים תלמידיו ותלמידי תלמידיו הק', ואי לזאת מעטים המה המעמיקים בדבריו הק' שהם הפתח אל השער שהוא ז"ל פתחו לפנינו להתדבק ולהשתעשע באור יקרת ה' בעבודתנו עלי אדמות.

מה נכבד היום בהגלות נגלות האי מרגניתא טבא חמדה יקרה רבת התועלת והחשיבות תורתו של מרן הבעל שם טוב הקדוש בתבנית הספר 'בעל שם טוב' המפורסם מחולק לפי ענינים אשר מוציאים לאור עולם מכוון 'זכרון אברהם' בנשיאותו הרמה של רב האי גברא רבא דמריה סיעיה הגאון החסיד שמו מפארים גזע קודש מחצבתו כש"ת רבי יוסף דב לאנדא שליט"א אב"ד ביהמ"ד ולאטשוב בעיה"ת קרית יואל יצ"ו אשר כבר איתמחי גברא ואיתמחי קמיעא להוציא מתח"י לאור עולם ספרי דמרא טב, במבחר מקצועות התורה והחסידות, גם לרבות תולדותיהם של צדיקים, אשר כל רואיהם יעידון ויגידון לברך עליהם ברכת הנהנין.

וממה שהצתי בדפי הספר ראיתי לפני דבר נאה ומשובח, מסודר ומוערך בסדר מסודר מחולק לפי ענינים וערכים שונים בעבודת האדם עם תוספות מרובה מעשי ידי אומנים ליקוט גדול ונפלא מדברי רבותינו הק' המכארים אותם הענינים המוכרים אשר על ידם מתבארים דבריו הק' באור נפלא המעוררים הלב והנשמה, ועוד הוסיפו מבוא נפלא לפני כל ענין וענין המבאר בלשון חכמים ונבונים באופן השווה לכל נפש החמדה גנוזה הטמונים בתורתו והאיך הם שייכים לכל אחד ואחד בעבודתו.

ואוסיף בזה להוקיר ולברך מעומק הלב פנימה את בנו היקר של ראש המכון ידיד כל בית ישראל איש החסד והמעש המרבה בצדקה וחסד באופן נפלא ובמדה גדושה איש האשכולות העושה גדולות לתורה ולתעודה כמנה"ר יואל לאנדא הי"ו אשר נטל על עצמו להווייל זהב מכיסו לממן את כל הוצאת הספרים מהחל ועד כלה וזכות הרבים תלוי בו. ויה"ר שבזכות זה וכל מעשיו הכבירים יזכה לרוות רב נחת דקדושה מכל יוצ"ח שיחי, ויתברך משמי מעל בכל הברכות הכתובות בתורה מתוך עושר ואושר שלות הנפש הרחבת הדעת וימלא ה' כל משאלות לבו לטובה.

ואמנע לא אפשר לשבח את מעשי ידיהם של הני עורכים החשובים אשר עמלו ועסקו בסידור הספר הלו ובראשם ידידי הדגול רב האי גברא רבא היקר שביקרים אשר חנו אותו ה' בכתב עט סופר מהיר בכלל ובמיוחד בכחו הרב בהפשטת דברים עמוקים ולהמחישם ולהורידם לשפת המעשה, ה"ה המשפיע הנעלה הגאון החסיד המפורסם רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א, ולברכם בברכת הדיוט שיזכו לראות רב ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם ויזכו לעבוד עבודתם בקודש עוד רבות בשנים מתוך רב שמחה עושר ואושר ומתוך רב נחת דקדושה שלות הנפש הרחבת הדעת וכט"ס

החבר
אחימן האל (בנימין)
ה'תשפ"ג

JACOB M. YUROVITS

MEMBER OF THE RABBINICAL COURT
OF THE ORTHODOX JEWISH COMMUNITY
CONG "EDAH HACHAREDIT"
RABBI OF BETH YISROEL AND VICINITY

41 REICHMAN ST. BETH YISROEL, JERUSALEM

יעקב מענדל יאראוויטש

חבר הביד"צ העדה החרדית

רב שכונת בית ישראל והסביבה

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

רח' רייכמן 41 טל. 02-5828232

בעזה"ת כ"ח כסלו תשפ"ג

בשורה טובה תדשן עצם בהופעת אור הבהיר בשמי שחקים, מתורתו של אור שבעת הימים, המאיר לארץ ולדרים עליה מרנא הבעל שם טוב זי"ע בתבנית הספר 'בעל שם טוב' שכבר יצא שמעו הטוב, מחולק לפי עניני עבודת השי"ת ובתוספת מרובה מספרי קודש שהביאו מתורתו ודבריו הק' דנפקון בהדרתא, ודברי הבעש"ט הק' זי"ע עיר וקדיש דמשמיא קנחית להאיר לבבות ישראל באורו הבהיר חיים וקיימים, והמה יסודות איתנים בדרכי עבודת השי"ת ותהלוכות חכמת ודעת, לדעת את המעשה אשר יעשון בקיום התורה והמצוות, כאשר נתוסף עליהם לקוטי בתר לקוטי מתלמידיו מאורי עולם זי"ע אשר מפייהם אנו חיים, ודבריהם הק' שותים בצמא להשקות בני ישראל ל בטללי תחיה.

ואבוא במילין זעירין בשבח מכון זכרון אברהם אשר קנה לו מוניטין ברחבי תבל בנשיאותו של האי גברא דמריה סייעיה הגאון החסיד שמו מפארים מגזע קודש מחצבתו כש"ת רבי יוסף דב לאנדא שליט"א אב"ד ביהמ"ד זלאטשוב בעוב"י קרית יואל יצ"ו אשר כבר איתמחי גברא ואיתמחי קמיעא להוציא מתח"י לאור עולם ספרי דמרא טב, בעשות ספרים רבים במקצועות התורה והחסידות, גם לרבות תולדותיהם של צדיקים, בלשון לימודים למען ירוץ עיני הקורא בו.

והברכה אחת לפטרון ספרא דא, הלא הוא בנו רחימו, עושה חסד לאלפים, הרבני הנכבד רבי יואל לאנדא שליט"א אב"י בויליאמסבורג יצ"ו אשר משמיא קזכו ליה לכלכל את הוצאות הספר כליל בהדרו, קנקן חדש מלא ישן שדעת זקנים נוחה הימנו.

והנה כי כן יבורך גבר בברכה שלימה את כל העוסקים במפעל כביר זה שיזכו להפיץ ממעיינות התורה והחסידות צרופה, ומנהר היוצא מעדן להשקות את בני ישראל ל הצמאים לתורתו, וזכותו הגדולה תגן בעדם בשכר בירור מקחו של צדיק ולדובב שפתי ישנים עדי נזכה לביאת משיח צדקינו בב"א.

הכו"ח למען האי גברא רבא חובר חיבורים מחוכמים

אשרי חלקו בהרבצת תורה ויראה בישראל

הסכמות

מאת מרגן זרבנן
שרפי מעלה הועי
ישדאל מאודי
החסידות זי"ע
שעלו בהסכמה
במהדורות הראשונות
שבאו בדפוס

הסכמת הרה"ק מסוכטשוב זי"ע
(בן הרה"ק השם משמואל)

ב"ה.

גם אנכי אקח בל"ג ספר אחד מליקוטי תורת
הבעש"ט הקדוש זצוקל"ה זי"ע, כי גדולי
ישראל מעידין שליקוטו עלה לו יפה וגם
נתתי מ"ק שלשה זהובים. וע"ז בבאעה"ח
יום ד' א"ח דסכות שנת ברצות ד' לפ"ק.
דוד בהרהגה"ק זצוקללה"ה.

הסכמת הרה"ק האמרי אמת זי"ע
ב"ה גור.

להיות לראי' כי כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א
לקח פרומענענטז על ספר מדברי בעל שם
טוב הקדוש זצ"ל ונתן ד"ק חמשה זהובים.
ב' בהעלותך תרצ"ז.

דברי יצחק מאיר אלטער
מפ"ק גור.

הסכמת הרה"ק מאלכסנדר זי"ע הי"ד

בעזרה"ת.

גם כ"ק אבי מו"ר עט"ר שליט"א יקח אי"ה ספר אחד מרבינו בעש"ט הקדוש זצ"ל
זי"ע כשיצא לאור הדפוס, ונתן מ"ק שלשה זהובים ומהראוי ונכון לסייע ידי עושי
מצוה להביא ברכה לתוך ביתו.

ירחמיאל ישראל יוסף דנציגר בהרה"ק אדמו"ר שליט"א.
כ"ה אלול תרצ"ז אלכסנדר.

הסכמת הרה"ק מבויאן זי"ע הי"ד

ב"ה אור ליום ד' ב' דר"ח מרחשון תרה"ק.

ע"ש אשר דרש לתת לו הסכמה על ספר בעל שם טוב עם הערות ובאורים בשם
מקור מים חיים מאיש אלקים קדוש ונורא הבעש"ט זצוק"ל, בכלל אני גודר עצמי
מלהיות שר המסכים על ספרים כפי מדת האפשרות, וביותר על ספר כזה אשר
ממקום קדוש יהלכון והמפורסם אין צריך ראי', ואקבל אי"ה פרענומערנט.
כ"ד המצפה לישועת כלל ישראל
משה במו"ה שלום יוסף זצ"ל.

הסכמת

הגאון אב"ד פאביאניץ זי"ע הי"ד
(בן הרה"ק השפת אמת זי"ע)

ב"ה.

גם אני ראיתי החיבור היקר ליקוט נחמד
מן כל דברי רבנו הבעש"ט הקדוש זצ"ל
המוכאים בספרים הקדושים ואמנם
הן רבים עתה כמה חיבורים מענינים
ההם ליקוטי בתר ליקוטי אבל בכולם
לא נראה עוד כבושם הזה כי נעשה
הכל בהעתק נכון וסידור נפלא ע"י איש
מהיר במלאכתו מלאכת הקודש הוא
ניהו ידידי ה חסיד המופלג מ"ו שמעון
מענדיל שו"ב ע"ה מק"ק גאווארטשאוו,
ונכון הדבר מנוח ה מאד להדפיס החיבור
ההוא ואי"ה כאשר יצא מבית הדפוס
אקחנו בל"ג בכסף מלא.

באעה"ח ב' ניסן תרצ"ו לפ"ק.

מנחם מענדיל

החופ"ק פאביאניץ.

הסכמת הגאון החלקת יואב זי"ע

הסכמת הרב הגאון הגדול חריף ובקי סיני
ועוקר הרים מהור"ר יואב יהושע זצ"ל,
אב"ד דק"ק קינצק והגליל.

הן בא לפני הרב ר' שמעון מענדיל השו"ב
המפורסם דק"ק גאווארטשאוו והראה לי את
מחברתו ילקוט התורות ומאמרים מהבעש"ט
זצלה"ה אשר המה מפוזרים בכמה וכמה
ספרי קודש של תלמידי הבעש"ט זצלה"ה
וסידר אותם על סדר הפרשיות שבתורה
וחמש מגילות ועל מועדים וסידורו יפה עד
למאוד ויכול כל אחד למצוא כל דבר בעתו
ובזמנו וידוע מהמעשה של עליות הבעש"ט
שגילו לו שזמן הגאולה יהי' כשיתפרסמו
תורתיו ומאמרו בעולם, ובטוח אני שכל מי
שיש בו רוח היהדות יקנה הספר הזה בכסף
מלא, כי דבריו כלפידי איש מלהיבים את לב
ישראל אל אביהם שבשמים ובכל מאמר
מצוין הספר שבו נמצא דבריו הקדושים הגם
שכבר נדפסו קצת ליקוטי דבריו הקדושים
אבל סידורו עולה על כולנה ואי"ה כשיצא
מבית הדפוס אקח בל"ג הילקוט הזה בכסף
מלא, ובזכות הקדוש והנורא הזה ותלמידיו הקדושים דור אחר דור נזכה להושע בישועה.

עולמית ושיתעלה כבוד שמים על כל בשר.

באעה"ח היום ב' משפטים תרע"ו לפ"ק.

יואב יהושע חופ"ק קינצק, בעהמח"ס חלקת יואב.

הסכמת

הרה"ק מאסמטראווצא זי"ע הי"ד

בעזה"ת.

בן נשלח לי קונטרסים מספר דברות קודש לקומי אורות דברי קודש קדשים רבינו הבעש"ט זי"ע אשר אור תורתו זורח מסוף העולם ועד סופו לקרב אותנו לאבינו שבשמים, ונלקטו אחד לאחד מספרי קודש תלמידיו הקדושים זי"ע בכך לפעלא טבא כזה אמינא יישר חילי' וכאו"א יקח ברכה לביתו לנטוע בלבו יראת ד' וחיי עולם בלמדו דברי קודש הבעש"ט זי"ע.

כו"ח ב' נצבים תרצ"ז אסמטראווצא.

הק' יחזקאל הלוי בלאאמו"ר
וצ"ל זי"ע החופ"ק.

הסכמת

הרה"ק החקל יצחק מספינקא זי"ע הי"ד

כבוד אהובי ידידי הרבני החסיד המו"מ בתו"ש
וכו' מו"ה... נ"י.

הקונטרסים מספר הקדוש בעל שם טוב קבלתי ומה מאוד שמחתי בראותי שזכינו זכיה רבה בדור הזה לספר תורה שלימה כזה מרבינו הקדוש אור שבעת הימים מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע ועכ"י מסודר על סדר הפרשיות דבר דיבור על אופניו אשר מאור עינים ומשמח לבבינו בהגלות נגלה לעינינו אור חדש וגדול הזה אשר זה ודאי אות הגאולה בבי"א. ולמותר יחשב הסכמה ומליצה כזה אשר בטח כל או"א והיראים והחסידים ימהרו ליקח הספר הזה להלהיב הלב לעבודת הבוית"ש, כידוע שנשמת רבינו האלוקי הבעש"ט זי"ע הי' כליל כל נשמות ישראל כידוע המעשה שרבינו הקדוש והנורא מרן אלימלך מליזענסק זי"ע

ועכ"י הי' לו צער גדול מדוע לא הכיר את הבעש"ט והי' לו על זה השתוקקות נפלאה לראותו ופ"א הדפיקו בחלוננו בחצות הלילה שכעת יוכל לראות את הבעש"ט הקדוש וכנגד ביתו הי' הר נמוך וראה עליו אש גדול מתלקחת ובתוך האש כדמות אדם ואמרו לו שזה הוא הבעש"ט הקדוש ואח"כ נתפוצץ האש על ששים ריבוא ניצוצין ובכל ניצוצין הי' דמותו של הבעש"ט הקדוש זה לרמז שהבעש"ט הי' נכלל מכל ששים ריבוא נשמות ישראל לכן זקוקין דנורא ובעירין דאשא הגדולה יש להם כח להלהיב לבות בני"י לאביהם שבשמים ומהנחין שכאו"א יהיה לו ספר הקדוש הזה בביתו ויהי' לו לשמירה בביתו להנצל מכל צער ויגון, והי' שורר בביתו שפע ברכה והצלחה עד בלי די.

כעתירת המצפה לישועה

הק' יצחק אייזיק

הסכמת הרה"ק מאסטראווצא זי"ע

בעזה"ת.

בן נשלח לי קונטרסים מספר דברות קודש לקומי אורות דברי קודש קדשים רבינו הבעש"ט זי"ע אשר אור תורתו זורח מסוף העולם ועד סופו לקרב אותנו לאבינו שבשמים, ונלקטו אחד לאחד מספרי קודש תלמידיו הקדושים זי"ע כבן לפעלא טבא כזה אמינא יישר חילי וכאו"א יקה ברכה לביתו לנמוע בלבו יראת ד' וחיי עולם בלמדו דברי קודש הבעש"ט זי"ע.

כו"ח ב' נצבים תרצ"ז אסטראווצא.

הק' יחזקאל הלוי בלאאמו"ר זצ"ל זי"ע
החופ"ק.

הסכמת הרה"ק מסאטמאר זי"ע

ב"ה

המוכ"ז הרבני המופלג מו"ה יעקב יושע מביסערמין ביקש מאתי ליתן לו כתב מליצה לקנות ממנו הס' הק' מהבעש"ט זי"ע, ובאמת א"צ לזה שום מליצה כי מי לא ידע גודל ערך קדושת זה הספר שלא נראה כבושם הזה, ספר מסודר היטב מתורת רבינו הבעש"ט זי"ע דבר דיבור מסודר על אופניו על סדר פרשיות השבוע, ואף בנגלות כל דיבור מתורת רבינו הבעש"ט זי"ע משמח נפש כל חי ומלהיב הלב לעבודת השי"ת, חוץ מהפנימיות אשר בהם עמוק עמוק

מי ימצאנה למעלה מהשגה, אשר בוודאי מהראוי לכאו"א ליקח ברכה אל תוך ביתו לקנות הס' הקדוש הזה.

ובזכות קדושת תורתו יצילנו השי"ת מגלות המר והנמהר ונזכה לראות במהרה בישועת כל ישראל ושמחתן.

באעה"ח ב' דסליחות ה'תש"ב לפ"ג, פה סאקמיר יצ"ו.

הק' יואל טייטלבוים

הסכמת הרה"ק מפילץ זי"ע

גם אני בין המסכימים להו"ל החיבור הנחמד שביד המוכ"ז הר"ר יעקב יודל בר"מ ז"ל יאכימאוויטש מילדי פה ווילאהן, וכבר הסכימו רבים מגדולי ישראל ומבקש ג"כ לסייע להמוכ"ז ולכבדו והוא בכלל מתמכי אורייתא ונתתי מז"ק.

ע"ז באעה"ח ח' תמוז ה' חקת תרצ"ז פה ווילאהן.

חנוך גד יוסטמאן.

הסכמת

הרה"ק מסטריקאוו זי"ע

גם אנכי נתתי מ"ק על הס' לקומטים מתורת מרן הבעש"ט זצלה"ה זי"ע ובעזהש"י יהי' לתועלת גדול לכאו"א ולקרב גאולתנו ברו"ג.

הכותב למען כבוד התורה

יעקב יצחק דן

בהה"ק זצלה"ה זי"ע ועכי"א.

אס"ח דסוכות תרח"ץ.

הסכמת

הרה"ק מאלכסנדר זי"ע

ראיתי הסה"ק "בעל שם טוב" והנה יפה וטוב עשה בחיברו דברים הקדושים היוצאים מבאר מים חיים מקור ישראל רבינו הגדול הבעש"ט זצ"ל אשר ניצוץ אחד מדבריו הק' הוא יסוד מוסד בכל דרכי החסידות - ובודאי כאו"א - יקח הסה"ק לתוך ביתו ונזכה עד מה שיקוים בנו ובני ישראל יוצאים ביד רמה כתרנגומו.

מאת המעתיר ומצפה לישועת ישראל

הכותב לכבוד התוה"ק ולומדי'

אברהם חיים

בהרה"ק זצלה"ה זי"ע מאלכסנדר.

נתתי ג"כ מ"ק שני זהובים.

עש"ק בראשי"ת צ"ח לפ"ק.

הרה"ק אב"ד שעפם זי"ע

ב"ה.

בעברי דרך לאדו הזהירו לנגד עיני כתבי קודש הקדשים ליקומי אורות, אמרות מהורות מזוקקות וצרופות באש של מעלה ממרן ומאורן הבעש"ט זצ"ל, והם ליקומי אמרים מפי ספרים וסופרים תלמידי הבעש"ט ששמעו בעצמם מפורש יוצא מפה קדשו דברים כהויתן בזיקוקין הנור וביעורין דאשא שהיו מפוזרים אחת הנה ואחת הנה וקבצם כעמיר גורנה הרה"ח וכו' מוהרש"מ מגאווארטשוב.

ועתה קם ידידי הנכבד מ' אברהם משה גרובשטיין נ"י בעל המסורה - להוציאם לאור עולם - והגם מי אנכי הדיוט כמוני להיות כשר המסכים לאש מן הגבוה - אך מצוה לפרסם שמה נכבד היום בהגלות לפנינו אור בהיר כזה, אור שבעת הימים להאיר מתוך החשך בדור השפל הזה המכוסה בערפל אימה חשיכה בעקבתא דמשיחא, וקבלה בידינו מן רבותינו הקדושים זי"ע שכל תכלית כוונת ופעולות הבעש"ט בדבריו הקדושים להקל מעלינו חבלי משיח הנזכרים כדחז"ל, למען יהי' קיום וחיזוק לבית ישראל בדורות ההם - לכן ישמח וישיש כל ירא ד' בעל כל הון בקול מבשר טוב - מאן בעי למזבן סמא דחיי - בפשיטי ספרא - ספרא הדין השוה לכל נפש - יכניסו לביתו להיות לו למגן מחסה מחצי ופגעי הזמן - וכולם יזכו לארון הנושא את נושאי - ועל אמתת סדורו בלי תוספת ובלי מגרעת חזי מאן גברא רבא קמסהיד ה"ה אביר הרועים הגה"צ מוהר"מ אלטר שליט"א אבד"ק פאביאניץ - לכן אמינא לפעלא טבא איישר חילי' יען "הביא את האור כי טוב הוא" לפ"ק עהאודה"כ.

ובאעה"ח פה לאדו כ"ג סיון דהאי שתא "קיבוץ מגליות" לפ"ק.

הצעיר יהושע העשיל דוד בהגה"צ יחז"ל אבד"ק שעפם.

נכד הט"ז והש"ך ור"ר העשיל ורי"מ מגעמרוב הי"ד זי"ע.

מכבוד הרה"ג שהיו"ח נזר הרבנים מוהר"ר צבי יחזקאל מיכלזאהן זי"ע בוועד הרבנים דווארשא.

בשורה טובה תדשן עצם אשר בשרני חתני הגאון המובהק מו"ה אברהם נתן עלבערג שליט"א האבד"ק בלאשקי אשר בהיותו בעיר לאדז ראה אור יקות וקפאון לקומי אורות על סדר התורה מרבינו הקדוש רשכבה"ג הבעש"ט זי"ע והנה מי זה האיש אשר ירהיב עוז בנפשו להיות שר המסכים על אמרות טהורות אשר יצאו מפום ממלל רברבן רק לאסהודי גברא קאתינא כי הרב החסיד המלקט מוהרש"ם מגוברטשוב ז"ל איתמחי גברא ואיתמחי קמיע הוא הגבר אשר הוקם על לסדר באופן נאות ובהעתק נפלא וראוי להחזיק טובה להמו"ל הרבני המופלג מ' אברהם משה גרובשטיין נ"י אשר נדבה רוחו לזכות הרבים כהוצאת הסה"ק הזה למען יהנו רבים מזיו חכמת תורת רבינו הקדוש רבן של כל הצדיקים ומאורן של ישראל זי"ע.

צבי יחזקאל מיכלזאהן בוועד הרבנים דק' ווארשא.

כיהודה ועוד לקרא הנני בזה לחזק כחו של ידידי הנכבד והנעלה מו"ה אברהם משה גרובשטיין נ"י אשר משמאי קזכי ל"י להיות ממזכי הרבים להעשיר ספרותנו העתיקה בספר קדוש מאד נעלה אשר אין ערוך אליו מרבינו הקדוש הבעש"ט זי"ע ואפריון נמטי'.

אברהם נתן עלבערג אבד"ק בלאשקי והגליל

מח"ם בית נאמן, קוי אור וש"ם.

הרה"ק מראדאמסק זי"ע

גם ידי תכון עם המלקט דברות קודש רבינו הבעש"ט הקדוש זצלה"ה זי"ע ועכ"י ומסדרן על סדר פרשיות התורה אשר יהי לתועלת גדול להצמאים לדבר ה' לשנות מבאר מים חיים מעין היוצא מקודש הקדשים ואמינא לפעלא טבא איישר חילא, ובודאי כ"א יביא ברכה אל ביתו.

ע"ז באעה"ח יום ה' פ' בא תרח"צ לפ"ק

שלמה חנוך הבהן

הסכמת הרה"צ אב"ד עדעלין זי"ע חתן הרה"ק רבי ישעי' מקרעסמיר זי"ע

ב"ה

ישמחו החסידים ויעלוזו היראים כי אסף איש טהור, וליקט מלא חפניים, קטורת סמים, מסמים המרפאין ומהלכבים את לבות בני ישראל לאביהם שבשמים, ודלה דלה אותם ממעיין היוצאות מן קודש הקדשים מרן רוח אפינו משיח ד', רבינו ישראל בן אליעזר בעל שם טוב זי"ע ועכ"י, שכל דבריו הם בגחלי אש, להבעיר ולהכין את הלב, לבות בני"י לקבוע להם אמונה, ודרך ד' בתורה ויראה:

והנה גוף הספר אין צריך הסכמה, כי מאן חשוב וספון להעיד על השמש בצהרים. כי שמו הטוב נודע בכל העולם, וכל הגאונים הצדיקים, זה כמה וכמה דורות הולכים לאורו, וכבר העד העיד בנו הגאון הקדוש בעל שו"ת דברי חיים זצלה"ה מסאנץ זי"ע כי הבעש"ט זי"ע ועכ"י נחית עיר וקדיש מן שמיא לתקן את הדורות עיי' שו"ת דברי חיים ח"ש חלק או"ח ס' ח' בסוף התשובה (אתנו המצאנו בשביל ישראל ד' כ"ח ט' א') ועיי' בספרי הגאון הקדוש מקאמארנא בכמה מקומות, בסוף פרשת שלח עיי"ש (א"ת בשביל ישראל דף י' ס' ד') ע"כ דברי הבעל שם טוב זי"ע ועכ"י אין צריכין הסכמה, ולא נכון ולא יאות לאיש כמו אני להיות שר המסכים, ובפרט על דבריו הקדושים העומדים ברומו של עולם, רק להפצרות כבוד ידידי הרבני המופלג בתורה ויראה, ותיק וחסיד מאד נעלה וכו' כש"ת מו"ה יודא המכונה ליב אבראהאם נרו יאיר, מפה ק"ק עדעלין יצ"ו, באתי בזה לפתוח פתח למע"כ ידידי הנ"ל נ"י ולספר בשבחו, שבח המגיע לכתבים, מה הוא עשה שטרח ויגע ללקט נפורות, את התורות והמאמרים והשיחות של רבינו בעל שם טוב זי"ע ועכ"י ולקט אותם מהרבה ספרים הקדושים מספרי תלמידיו ותלמידי תלמידיו, מה שנמצא בדבריהם הקדושים בשם רבן הבעש"ט זי"ע, ואף לא שינה בלשונו הקדוש והעתיק אות באות כדי שלא יפגום ח"ו בדברים הקדושים היוצאים ממעיין של קודש הקדשים, וכמה פעמים הוצרך לחפש בחיפוש אחר חיפוש למלעות דברי בעל המאמר שהעתיק לדברי מרן הקדוש בקיצור, והיו עניים במקום אחד, ועשירים במקום אחר, כדרכו של תורה:

ובודאי מי שיעיין בו בצדק ימצא כי צדקו דבריו שהעתיק, כי איש נאמן הוא על הלקט, ע"כ שורות הדין הוא שנוצר תאנה יאכל פריה ולא יבואו זרים להשיג גבולו ואסור להדפיס ספרו זה המכונה בשם מדרש ריב"ש טוב וכל חלקיו ופרטיו המסתעפים ממנו במתכנתו ושלא במתכנתו בלתי רשותו של הרבני המו"ל נ"י וכל בני ישראל יביאו ברכה לתוך ביתם לקנות את הספר הזה מדרש ריב"ש טוב בכסף מלא וזכות רבינו ישראל בעל שם טוב תגון לכל מי שיקנה הספר, וישתדל לסעי' להפיץ תורת מרן הבעש"ט ומלבד זה כי מצוה גדולה יעשה בזה גברא יקירא, מרי' דעובדא כי דחוקא לי' שענתא טובא, ועבדין ב' מצוה כפולה וכל המחזיקים בידו יתברכו ממעיין הברכות:

בע"ה פה עדעלין יצ"ו יום ה' מקץ ב' דחנוכה תרפ"ז לפ"ק.

הק' ישראל אברהם אלמר לאנדא
רב אב"ד דפה ק"ק עדעלין יצ"ו.

הסכמת הרה"צ אב"ד מאד זי"ע ב"ה

הגני ע"ד מוכ"ז הרבני המופלא בתורה ויראה טהורה, הותיק מתנהג בחסידות וכו' מוה"ר יודא המכונה ליב אבראהם נ"י מק"ק עדעלעני יצ"ו ומצא כדי גאולתו בידו אשר יגע וליקט מספרים מיד גדולי צדיקים, וכללם יחד מה שנאמר משמי' איש קדוש ונורא הנקרא בפי כל בשמו הקדוש רבינו ישראל בעל שם טוב, גדולתו וקדושת מרן מפורסמת: ובקשני הרבני ליתן על דברי הספר הקדוש הסכמה, למען הביא לבית הדפוס ולחלקו בבני ישראל: ומי אני בעניי, מך ערך כמוני לבא בהסכמתו, מי אני להבין שיחות קדושי עליזין: וכבר כתב הנודע ביהודה בהסכמה שלו, ספרים אלו א"צ להסכמה, משמים מוסכמים, על כן לא באתי רק בבקשתי להחזיק ידי עוסק במצוה זו, כמו שכתב ידידי הגאון הצדיק אב"ד ק"ק עדעלעני נ"י:

ושכר המחזיקים בעין החיים משכורתם שלמה בזה ובבא, כפול משמים על הצדקה ועל הברכה להביא ספר הקדוש בתוך בתיהם ויתברכו ממעון הברכות לעולמי עולמים:

כ"ד הבעה"ח אור ליום ועש"ק ג'
דחנוכה תרפ"ז לפ"ק.

ה"ק מרדכי ליב ווינקלער
אב"ד דק"ק ה' מאד יצ"ו.

בע"ה

הן בא לפני מוכ"ז הרבני המופלא בתורה ויראה טהורה, מתנהג בחסידות מו"ה יודא מכונה ליב אבראהם נ"י מק"ק עדעלעני יע"א ובידו קונטרס כתב יד לקוטי אורות אוכל מתוך אוכל, כל דברי מרן רבינו ישראל בעל שם טוב זי"ע, המפורסם בספרן של צדיקים תלמידיו ותלמידי תלמידיו זכר כולם לברכה, וברצון הרבני הנ"ל, אשר יגע ועמל לקבץ הענינים והדברים הקדושים מספרים רבים נכבדים וקדושים להעלותם על מזבח הדפוס, ובשמו יכנהו מדרש ריב"ש טוב: והנה לספר בשבח המאמרים הקדושים הוא אך למותר, כי רבינו ישראל בעל שם טוב מלא תהלתו כל הארץ שהיה איש אלקי, ודבריו הקדושים מטהרים הלכות ליראה את ה' ולקיים מצותיו באהבה, ואשרי מי שילמד בו בכל יום, ומי שירכה ללמוד בו, יוסף חכמה ודעת:

והנה יען כי רוב הדברים היו עד הנה מפורסם ומקומעים, דבר וחצי דבר, עניים במקום זה ועשירים במקום אחר, והמסדר חיבר כל ענין לאופניו, ומה שהי' חסר במקום זה השלים ממקום אחר, עדי ירוץ הקורא בו, גלל כן קנה הדברים בשינוי מעשה, וזכות הסה"ק מדרש ריב"ש טוב מישך שייך להמלקט והמסדר מו"ה יודא הנ"ל נ"י וכל הדפוסים אסורים במתכונתו ושלא במתכנתו, ואף דבר מהדברים הקדושים לא ידפסו רק בשם מדרש ריב"ש טוב: ואחתום בכי טוב וכל טוב להמחזיקים והמסעיים בידי הרבני מוכ"ז נ"י העוסק במצוה להפיץ תורת הבעש"ט זיע"א וזכות זה נזכה לגאולה שלימה בבאכ"ר.

פה וואימצען יצ"ו ר"ח אדר ראשון תרפ"ז לפ"ק.

ישעי' ה"ק זילבערשטיין
הרב דפקקה"י.

הסכמת

הרה"צ אב"ד ניר באטור זי"ע

ב"ה

כן בא לפני הרבני המופלג בתורה ויראה מו"ה יודא המוכנה ליב אבראהאם מק"ק עדעלין יצ"ו נ"י והראה לפני קונטרס יקר איך עבד עבודה ישרה ותמימה לזכות את הרבנים לפרסם תורת רבינו הקדוש אור שבעת הימים מרן הריב"ש טוב זי"ע ועכ"י אשר המה פנינים יקרים מאירים בספיר ויהלום להלהיב לבות אחב"י לאהבה וליראה זכה וטהורה, אשר דברים היקרים גנוזים וטמונים מפוזרים בספרים הקדושים מתלמידיו ותלמידי תלמידים כולם קדושים, אך קשה למצוא אותן, ע"כ דבר טוב ועבודה קשה עשה מוכ"ז הנ"ל ודברים כאלה א"א לעשות רק בעמל ויגיעה, מיעוט שינה ומיעוט תענוג, ומצד הדין היושר נוצר תאנה יאכל פרי' כי מצוה רבה להחזיקו לסייע לו שיוכל לבצע מעשהו ולהוציא לאור הקונטרס היקר הלזה ולתת לו מעות קדימה, ומקובל בידי מן רבינו הקדוש משינאווא זצלה"ה זי"ע וכן נדפס ממנו בהסכמה באיזה ספר, כי כל הנותן מ"ק לסייע להדפסת איזה ספר מקיים בזה מצוה וכתבתם לכם בזמן הזה, ע"כ אבקש מכל אחד שיתעצמו ליתן מ"ק ולסייע להמו"ל הנ"ל בכל האפשרי, וממילא מובן כי ח"ו לגרום לו היזק לעשות כמתכונתו לחזור ולהדפיס בלי רשותו, כי זכות העבודה שייך לו לבדו, ואין לזרים אתו:

אקווה אשר זכות רבינו הקדוש ריב"ש טוב תעמוד לכל המשתדלים והנותנים שיתברכו ממקור הברכות בישועות טובות בנפש הבא עה"ח ד' בחקותי ל"א למבני" תרפ"ו לפ"ק פה נירבאטאר יצ"ו.

נפתלי מייטלבוים אבדקה"י ניר באטור
והגליל יצ"ו.

הסכמת

הרה"ק אב"ד ראצפערט זי"ע

בהרה"ק הק' מצאנו זצלה"ה.

ב"ה

הן בא לפני מוכ"ז ה"ה החסיד המופלג בתורה ויראה כש"ת מו"ה יודא ליב נ"י מק"ק עדעלין, והביא מגולה בידו מה שמדפים ועולה ליקוטי בתר ליקוטי מאמרים יקרים ממרן הבעש"ט הקדוש זי"ע ועכ"י, ותלמידיו ותלמידי תלמידיהו זי"ע ועכ"י, ובכן ראוי להחזיק טובה להרבני הנ"ל ולקרבו ולסעדו ולהחזיקו ולתומכו בתמיכה הגונה, כדי שיוכל להוציא מחשבתו לפועל ולגמור מעשהו, למען יתענגו כל הקוראים בו, כי הדברים הקדושים חוצבי להבות אש בוער בקרב כל איש ואיש אשר ינהג בו, ומביאים לידי יראת שמים: וזכות המצוה בודאי יגן על כל המשתדלים והמסייעים לישועה בכל ענינים, ושפע רב והצלחה גדולה: ולא באתי בזה אלא רק לבקש שח"ו מלהשיג גבולו ולהדפיס הספר הזה מבלי רשות של המו"ל הזה נ"י.

הבעה"ח ל"ג בעומר לסדר והרבתי אתכם עזרת" לפ"ק ראצפערטא יע"א.

ב"ד ה"ק שלום אליעזר

הלברשטאם

בחרה"ק הק' מצאנו זצלה"ה.

הסכמת כ"ק אדמו"ר אהבת ישראל זי"ע

ב"ה ב' לסדר במדבר עזרת"י לפ"ק.

כאשר מוכ"ז החסיד המופלא ומופלא בתורה וביראה מו"ה יהודא ליב נ"י מיושב עדעלין יצ"ו בא לפני והראה לי מכתבים מרבני וגאוני וצדיקי ומנינו אשר תמכו בידיו כי טוב עשה בזה שעמל הרבה ללקט נפזרים מאמרי קודש הקדשים מאור ישראל וקדושו הוא כ"ק הרה"צ ה"ק הבעש"ט זי"ע ועכ"י, וביקש ממני אשר גם אני אתן כתובתי בכדי שיוכל לבצע זממו הטוב מכח אל הפועל: אם כי דבריו הקדושים אינם נצרכים להסכמה, אך להעיד בזה אשר נאמנים עלי דברי הרבנים הגאונים וצדיקי זמנינו מדינת אונגארן, ואבקש מכל אחד ואחד אשר יקחו ממנו הספר הקדוש הזה וליתן לו מעות קדימה כנהוג: וזכות כ"ק הרה"צ ה"ק הבעש"ט זי"ע ועכ"י זצלה"ה יגן על העושה והמעשה באלף המגן שיושעו בכל משאלות לבכם לטובה ויתברכו בברכה המשולשת.

הכ"ד הכותב למען להגדיל תורה ולהאדירה ויבקש על הצדקה

ה"ק ישראל בהה"צ מוהר"ב זצלה"ה

(הוא כבוד קדושת הגאון הצדיק מוויזשניצע שליט"א.)

בשערי היכלא

חיל רעדה יאחזון בעמדינו בפתח היכלא דמלכא של אור שבעת הימים צדיק כל הדורות דדמי לבר אלהין כתר כל הכתרים, אדונינו מרנא הבעש"ט הקדוש זי"ע, אשר לו דומיה תהילה, כפי שהעידו צדיקי הדורות שאין לנו שום מבוא ופתח להגדיר את שגב קדושת הבעש"ט הק' אשר נתקדש בקדושה של מעלה בהשגותיו ונוראותיו להימנות כאחד מיחידי הדורות - הרשב"י הארז"ל והבעש"ט הק' - שפתחו את שערי החכמה כהכנה לקראת עת גאולתינו בו תמלא הארץ דעה את ה'.

נשמת הבעש"ט הק' האירה את פני תבל בתוך ממעמקי החשיכה. כלל ישראל היו שרויים בגלות נוראה, מוכים ונרדפים, פחודים מכל צרות ממחרפיהם ומלוחציהם, החושך יכסה ארץ וערפל לאומים. באותם שנים לא נתייסדו היכלי התורה, מרבית העם עמלו לפרנסתם בדוחק וביזע, ברוכי הכשרונות סללו דרכם אל מרומי הפיסגה בידיעותיהם וחריפותם כשהם דורכים בלעג על פשוטי העם שנאנקו תחתיהם, רוב כלל ישראל הרגישו עצמם בשפלות נוראה ורבים נפלו חללים רח"ל בהתבוללות ופגעים שונים.

בחמלת ה' על דורות האחרונים, דור עקבתא דמשיחא, הופיעה התנוצצות הגאולה על ידי עיר וקדיש מן שמיא נחית להאיר לארץ ולדריים עליה, הלא ניהו אור העולם מרנא הבעש"ט הק' אשר הכריז בעוז ותעצומות: אשריכם ישראל, שכבר החל להתנוצץ אור תיקון הגאולה, וכל הרוצה - יבוא ויטול ויכנס לתוך אור מופלא ועולם הדביקות. בגשמיות - עדיין אנו נמצאים בתוך הגלות, אך ברוחניות - רשאי כל אחד לבחור לעצמו לחיות בתוך הגאולה - 'קרבה אל נפשי גאלה' בגאולה פרטית וחירות הנפש.

והעידו צדיקי הדורות כי מימות הבעש"ט הק' ואילך התחילה התנוצצות ימות המשיח. רבבות מקהל ישראל נחלצו חושים לראות בטוב ה' בארץ החיים, ובקהל ישראל התחילה לנשב רוח אחרת, רוח של דביקות ונועם התענוג, קרבת אלוקים והשגות גבוהות. בתוך שנים מספר הורגשה שפה חדשה, ועמדו צדיקי הדור והרעיפו על צאן מרעיתם מלא חפניים של תענוג ודביקות, מים רבים של אהבת ה' נשפכו בלבבות ישראל, ומעיינות של חכמה מילאו את כל הארץ.

אנשים פשוטים שלא ידעו יותר מאמירת תהלים בפשטות והרגישו עצמם כנבזים, גילו כי המטרה העליונה היא להגיע לדביקות הבורא, וכי כל אחד יכול ומסוגל להגיע אליה כפי כוחו וכפי כשרונותיו, אחד המרבה ואחד הממעיט - ובלבד שיכוין לבו לשמים.

מני אז התפשט אור החסידות והיה לנחלת הכלל, לא רק בחצרות החסידים אלא בכל מקהלות ישראל. ובכל מקום אשר דבר הבעש"ט הק' מגיע, שמחה וששון ליהודים, אורה ושמחה, אהבה בתעוגים ויראת הרוממות, חיות ופנימיות, והכנה לקראת ביאת גואל.

*

תורתו של הבעש"ט גבוהה עד אין חקר, ובתוך כך צוללת במים אדירים עד עמקי תהומות. עומק רום ועומק תחת משמשים בה בערבוביא. מצד אחד ישבו גאוני הדור וחרifi המוחות והעמיקו ברזין עילאין בכבשונו של הבעש"ט הק' אשר גילה סוד נסתרות ופתח להם צוהר בעולמות קדומים ונעלמים כמו עולם המלבוש וטהירו עילאה שלמעלה מהצמצום ולמעלה מא"ק ואבי"ע אשר האריז"ל העלימם ולא שזפתו עין (ראה מקור מים חיים פר' כי תשא הע' ט), ועוד נפק נהורא מבי מדרשא בענין עצמותו ומהותו ית' בבחינת יחידה הכללית אשר סודות אלו יתגלו רק בביאת משיח צדקינו, עד אשר גדולי עולם חרדו ונודעזעו מפני גילוי הסודות ההם.

ומצד שני, כיון שתורת החסידות גילתה את האור הפשוט והנעלם ביותר בתכלית הפשיטות, יורדת היא עד למטה ממש ומתגלית אף אצל היהודים הפשוטים ביותר, כי במקום הסתום והנורא הזה שלמעלה מכל הגדרות השכל, גדול וקטן ישוו בה, לית נהורא וחשוכא באתרא הדין, וכל אשר בשם ישראל יכונה מחצב נשמתו שם בלי יתרון וחסרון.

*

חסידי פולין היו אומרים במליצה: "ונהר יוצא מעדן" - הוא המגיד ממעזריטש אשר דלה מתוך מעיין תורתו של הבעש"ט הק', "להשקות את הגן" - הוא הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע, "ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים" - הלא המה ארבעת תלמידיו, החוזה מלובלין, האוהב ישראל מאפטא, המגיד מקאזניץ, ורבי מנחם מנדל מרימנוב, זכותם יגן עלינו.

מלבד זאת התפשטה תורת הבעש"ט הק' לנהרות רבות בכל קצוי תבל, נהרא נהרא ופשיטה, כל צדיק לפי שורש נשמתו קיבל את אור הבעש"ט הק' באופן אחר ולימד אותו לתלמידיו אחריו. אך כולם מרועה אחד ניתנו, הצד השווה שבהן - שכולם מדברים על השי"ת, כל אחד תופס את הדביקות האלוקית באופן אחר כפי טבעו מזגו, אחד בהשכלת השכל, השני בהתלהבות המידות, השלישי בשבירת התאוות וכיוצ"ב, אך המטרה מכוונת למקום אחד - לחשוב על השי"ת, להתדבק בהשי"ת, ולהכניס את השי"ת בכל דבר ודבר,

בתוך העבודה הגשמית ואף בעבודה הרוחנית - לכוין כל מעשיו לשם שמים ולא כדי להתפאר ולהתנשא.

*

תורתו של הבעש"ט הק' גבוהה ונשגבת למאוד. בכבשונו של הבעש"ט הק' ישבו האריות של הדור, גאוני התורה וגדולי הקבלה, וקיבלו ממנו דרכי הדביקות ואופני התפשטות הגשמיות. לא לנו דלי הדעת קרוצי חומר לתחוב ראשינו בדברים נעלמים שנתעסקו בני היכלא ה'חבריא קדישא', אך בכל זאת יש בנמצא גם יסודות ברורים בדרכי העבודה אשר כל נפש מישראל יכול להבינם ולעבוד בהם את בוראו, והללו נתקבצו בחיפוש אחר חיפוש לפונדק אחד - הוא הספר 'בעל שם טוב' אשר זכה להסכמתם של צדיקי הדור ונתקבל בכל תפוצות ישראל בחיבות יתירה.

ברם, כיון שנסדרו הדברים על פי פרשיות התורה, הגם שבדרך כלל מסודרים המה לפי נושאים, אך קשה ללמוד נושא אחר נושא באופן מסודר, ולכן יצאנו בעצת כמה מצדיקי הדור אל המלאכה הכבידה לסדר את הספר לפי נושאים, דבר דבור על אופןנו, כדי להקל על הלומדים לגשת אל הקודש ולטעום מנועם צוף אמריו של הבעש"ט הק' ותלמידיו הק'.

*

השקעה ויגיעה רבה מונחת כאן בתוך הספר, כאשר טובי העוסקים בתורת הבעש"ט הק' נאספו יחדיו לברר מקחו של צדיק מתוך אוצר ידיעותיהם ורוחב בינתם, ה"ה הרה"ח אהרן ברייער שליט"א, ואיתו עמו אברכים מופלגים, מוכתרים בכל מידה נכונה, מוה"ר יצחק אייבן הי"ו, מוה"ר יואל גאטליב הי"ו, מוה"ר ישכר דוב פרענקל הי"ו, מוה"ר יצחק מאיר ברסקי הי"ו, מוה"ר שמחה ראזנבוים הי"ו, מוה"ר דוד סלאנים הי"ו מוה"ר אשר זעליג בראנסדארפער הי"ו מוה"ר יוסף מרדכי אופמן הי"ו.

*

ועתה נפרט את התועלת הגדולה שיש במהדורא זו, אשר יגיעה רבה הושקעה בה, למען הביא אל בית ישראל דבר נאה ומתקבל בתכלית השלימות, ובסייעתא דשמיא זכינו לברך על המוגמר, ולפנינו מלאכה נאה לתפארת, בחסדי ה' וברחמיו הגדולים:

א. מלאכה קשה עמדה בפנינו, ליטול את כל תורת הבעש"ט שנלקטה בספר 'בעל שם טוב עה"ת' לפי סדר הפרשיות והוספנו עליו עוד מאות קטעים מכל ספרי החסידות מעתיקי השמועה, ולסדר אותם לפי שערים ועניינים, כאשר כל דיבור ודיבור של הבעש"ט הק' מגיע אל מקומו בשער הראוי לו, כשכל המלאכה נעשית על ידי חבר אברכים מופלגים שיש להם יד ושם בתורת הבעל שם.

ב. בכל שער ושער נלקטו הדברים לפי עניינים, ובתוך כל ענין נלקטו הדברים לפי מספר האותיות, כאשר הכל מסודר בשיקול הדעת וכובד ראש לפי מהלך מסודר, ועל פי רוב יש שייכות בין אות לחברתה באופן שיופיע הכל כהמשך אחד, וגם באם נתקלנו באותיות שאין להן שייכות ברורה אל שאר האותיות, הכנסנו ושילבנו אותן במקום הראוי ביותר כפי ראות עינינו.

ג. כמו כן עיטרנו את כל הקטעים שבספר עם כותרת שבה נזכר בקצרה תוכן ומהות הדיבור, כדי לסייע על הלומד.

ד. בנוסף נטינו ידינו להוסיף השוואות נוספות מספרי החסידות העוסקים בעניינים שהובאו בתוך הספר, והוספנו נקודות רבות כדי להקל על הלומדים בדברים חתומים שאפשר לבארם על פי יסודות הבעש"ט הק'.

ה. כמו כן הושקעה מלאכה כבירה להשוות את כל המראי מקומות שהובאו בהגהות 'מקור מים חיים' לפי הדפוסים והאותיות שלפנינו.

*

חיבה יתירה נודעת לה להוצאה זו שלפנינו, כאשר לפני כל שער ושער מופיעה הקדמה קצרה שמכניסה את הלומד אל תוך הענין. כי הלא תורת הבעש"ט הק' גבוהה ונשגבת, עמוקה וטמירה, כמעט אי אפשר להבין הדברים בלי שיוקדם לכך פתיחה כוללת שישפוך אור על כל הנושא.

הקדמות אלו נתחלקו לשני חלקים, כאשר בתחילה מופיע 'מבוא' מקוצר, בו נקבעו שורשי הדברים במקורות חז"ל וספרי החסידות, ולאחריו באה 'פתיחה' נרחבת יותר, בה הורחבו הדברים מתוך מטרה להורידם אל חדרי הלב ואל חלק המעשה.

וכאן המקום להזכיר לשבח את הגה"ח רבי **יחיאל יהושע שיינפעלד** שליט"א ממשפיעי **"אש החסידות"**, אשר אורו זורח לאלפים וידיו רב לו לבאר את רזי החסידות באופן פשוט שווה לכל נפש, הוא העומד על הפקודים בכל מלאכת אומן בבניית בנין הפאר הלזו והתודה והברכה שלוחה לנו בזאת אל מוה"ר ישעי' יצחק פרידמן הי"ו יו"ר אש החסידות אשר עמד לימינינו במסירות אין קץ עד אשר יצא דבר נאה ומתוקן.

*

עוד ראינו להקדים בתחילת כרך זה, יריעה נרחבת המגוללת בשפתי חן את מסכת חיו של הבעש"ט הק', כפי שנחרט בקולמוסו של האי ספרא רבה נודע בשערים אוצר כלי חמדה הרה"ג רבי **משה רויטמאן** שליט"א מחשובי הרבנים בגבעת זאב, אשר טרח ויגע להעמיד על בסיס איתן את כל המקורות המוסמכים שהם נפרסו קורות חיי הבעש"ט הק' ותולדותיו, בשפה בהירה ונעימה.

*

ספר זה כפנינת זוהר תפארת בהמשך לספרים הרבים שהופיע בחסדי שמים על ידי מכוננו, שקנו את מקומם אצל שוחרי תורה וחסידות, תורה מפוארה בכלי מפואר כליל בהדרם, באותיות מחכימות ובעבודה רבה שהושקעה על ידי צוות המכון המדירים שינה מעיניהם ותנומה לעפעפיהם, למען יצא דבר מתוקן מתחת ידיהם, לזכות את ישראל הצמאים וכמהים להגות בספרי קודש שיהיו תאוה לעינים, ותוכם רצוף אהבה בתוכן הספרים מתוקנים ומבוארים להאיר עיני הקורא.

כאן המקום לעלות על נס אחד המיוחד, למה נקרא שמו חובב שחיבב את התורה, גברא דמריה סייעיה, הרב יעקב שמעון הירש שליט"א יו"ר מכוננו - מכון זכרון אברהם'. הוא הגבר הוקם עול ובכל כוחו ומרצו עומד על הפקודים, בכל לב ובכל נפש משליך נפשו, ותהי מלאכת ה' בידו, לעמוד בראש מפעל הכביר לנהלו ולהוציא מן הכח אל הפועל, הוד והדר בבית אלקינו, לתפארת רבותינו הקדושים וספריהם הק' שהנחילו מורשה לדורות עולם.

בספר זה כמו בשאר ספרים שיצאו - וייצאו בסייעתא דשמיא על ידי מכוננו - עמל בלא ליאות ובכל פרט ופרט ישים פעמיו להוציא דבר נאה ומתקבל כליל בהדרו, לא ינוח ולא ישקוט, לפני מלכים רוזנים יתייצב, ומאז הופעת הרעיון להוצאת הספר, להביא אל עושי המלאכה, למן העורכים, עושי מלאכת מחשבת, בעלי הדפוס עד יעלה על שולחן מלכים - מאן מלכי רבנן ותלמידיהון.

יצו ה' איתו את הברכה באסמו ובכל משלח ידיו, לראות ברכה בפרי עמלו ולהתמיד ולהרחיב את הוצאת והפצת ספרי הקודש על ידי מכוננו כאוות נפשו הטהורה, תפוחי זהב במשכיות כסף מלאים זיו ונוגה מפיקים. אכי"ר.

*

הפעם אודה, אביע רחשי לבבי את אשר עמדי, כלום יש אב מעיד על בנו, ברא רחימאי, הרבני הנגיד המופלג, שר הצדקה והחסד, מו"ה יואל לאנדא שליט"א, העומד לימיני בכל זמן ועידן בכלל, וביותר בעמדו לימין מכוננו - מכון זכרון אברהם' בכל מאי דצריך. אשר נטה ידו לאדפוסים אידרא ולהוציא אור תעלומה ספרא קדישא הדין כדי לזכות את ישראל באורו הבהיר של מרנא האלוקי הבעש"ט הק', ואילון מליא יהון לרקיעיא, שיזכה לראות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח, ואך טוב וחסד יהיו מנת חלקו כל הימים, וכה יתן לו השי"ת להוסיף עוד במפעליו הכבירים מתוך הרחבת הדעת ומנוחת הנפש מרוב כל, לו ולכל ב"ב וצאצאיו אחריו, שובע שמחות בנעימים.

*

יום גדול היום לנו, כאשר לאחר זמנים טובא של השקעה רבתא, עולה הספר שלפנינו על מכבש הדפוס לזכות את כל בית ישראל בקנקן חדש מלא ישן, תורתו עתיקת היומין

של הבעש"ט הק' בתוך ספר מאיר עינים וטוב רואי, משובח ומפואר בלשון צדיקי הדור אשר התפעלו מן העבודה המושקעת והרימו את ידם לברך את העוסקים במלאכת הקודש ואת כל המסייעים לדבר מצוה נשגבה זו.

על כן אשא עיני אל אבינו שבשמים לברך על המוגמר, ולהודות על גודל הטובה אשר זיכני להתעסק בקדשים ולהאיר את העולם עם תורת אדונינו הבעש"ט הק', ואין ספק כי ממרום תגן בעדינו זכותו הגדולה, להמשיך בפעלים הכבירים של "מכון זכרון אברהם" - בית היוצר להוצאת ספרי רבותינו גדולי הדורות, אשר שמו נודע לתהילה בחיבורים הקודמים אשר יצאו בתכלית הפאר והיופי, בביאורים משולבים אשר אין בדומה להם בטיב איכותם, וברחמי ה' ובחמלתו עלינו יעזרנו הלאה עשות ספרים אין קץ מתוך הרחבת הדעת ומנוחת הנפש.

בברכת התורה

יוסף דוב לאנדא

מכון זכרון אברהם

בעל

תוכן ענינים

שם טוב

תוכן ענינים

אביר הרועים - תולדות רבינו א
קונטרס מאירת עינים צג

שער אהבה ויראה

דחילו ורחימו קמב
אהבה קמה
יראה קמט
יראה חיצונית מביאה ליראה פנימית קנג

שער אהבת ישראל

אהבת ישראל קעט
אהבת הקב"ה לישראל קפ
ללמד זכות קפד
תוכחה קצא
תיקון ע"י שרואה פגם בזולתו קצח

שער אחדות ה'

חלק א' - ה' אחד

ה' אחד ואין מציאות מלבדו ריט
אין שום דבר פנוי ממונו יתברך רכא
האלוקות הפנימית מאחדת את הכל רכד
הבריאה בטילה במציאות רכו
אור אלוקי בתוך הגשמיות רכז

בעל

תוכן עניינים

שם טוב

חלק ב' - אני ה' לא שניתי

רנא	אין עוד מלבדו
רנב	אלופו של עולם מסתתר בתוך החטא
רנג	חמש אלפי"ן
רנד	אין רע בעולם
רנו	תוקף הטוב מתגלה רק מתוך הרע
רפא	פרסא המבדלת בין קודש לחול
רפג	הכנעה הבדלה והמתקה
רפז	אני ה' לא שניתי

שער בירורי ניצוצות

שג	בירור הניצוצין
שיא	בירורים השייכים לחלקו
שטז	בירורים במקומות בעולם

שער גלות ונאולה

שכז	גלות
של	נאולה פרטית וכללית
שלא	נאולה
שלג	תחיית המתים

שער האמונה

חלק א' - אמונה פשוטה

שמח	אמונה - דביקות
שנ	אמונה פשוטה
שנד	השגה בעצמו בנוסף על קבלת אבותיו
שנה	לאחר שהעמיק בדעתו יסלק שכלו באמונה פשוטה
שנו	הארת האמונה על ידי זיכוך החושים
שנח	לבקש על אמונה

בעל

העמיק בדעתו יסלק שכלו באמונה **שם טוב**

חלק ב' - התחדשות יש מאין

לעולם ה' דברך ניצב בשמים שע
השגחה פרטית שעה
מידת ההשתוות שפא

שער הבטחון

חלק א' - מידת הבטחון

האמונה סיבה לבטחון שצו
יבטח שהכל בידו יתברך שצו
יבטח שהכל לטובה וישיג הפצו שצט
בטחון בלי השתדלות ת
כשמגלים את ה' בתוך הרע מתהפך לטוב תו
אין צער לאדם הבטח תיג

חלק ב' - בטחון למעשה

האמונה עומדת על נצח והוד תכא
כל מה דעביד רחמנא לטב עביד תכב
תפילה בנוסף על הבטחון תכה
ה' בחינות שהעולם מתנהג בהן תכו

שער הרביקות

דביקות פנים בפנים תמוה
שויתי ה' לנגדי תמיד תמו
דרכי הדביקות תג
דביקות המחשבה תנה
וסרתם ועבדתם תנו
נבואה ורוח הקודש בעת דביקות תנח
דביקות בה' כשעוסק ברוחני וגשמי תס
ההנהגה בימי הקטנות תסד
קטנות ואח"כ גדלות תע

שער המועדים

תפז	ערב ראש חודש
תפז	חודש ניסן
תפח	גלות מצרים
תצד	עשר מכות
תצו	יציאת מצרים
תצז	חדש בזמן הזה
תצה	ספירת העומר
תצט	שבועות
תקא	בין המצרים
תקב	חודש אלול
תקג	סליחות
תקד	בעל תפילה בימים נוראים
תקו	ראש השנה
תקיב	מוסר והתעוררות ליום הדין
תקלא	תקיעת שופר
תקלה	עשרת ימי תשובה
תקלו	יום הכיפורים
תקלח	סוכות
תקמ	חנוכה
תקמ	פורים
תקמא	מחיית עמלק

